

## Tatranská horská služba opeknela

Dobrovoľný zbor Tatranskej horskej služby (THS-DZ) vznikol v podobe občianskeho združenia v roku 1997 ako pokračovateľ prvej dobrovoľníckej organizácie, ktorá vznikla v roku 1913 – bol to tzv. Dobrovoľný záchranný komitét a združoval výkonných lyžiarov, turistov a iných milovníkov hôr, aby poskytovali záchranu na dobrovoľnej báze. Práca horských záchranárov je fyzicky ale aj psychicky náročná. Záujem o toto povolanie však neraz prejavili aj ženy. V dobrovoľnom zbore THS sa momentálne nachádzajú až tri tzv. čakateľky. Viac nám povedal jeho predseda PaedDr. Jaroslav Švorc.

### Jaro, priblížil by si nám, ako sa človek môže dostať do THS-DZ?

Uchádzať sa o členstvo v našej organizácii sa môže každý, kto spĺňa určité podmienky. Je to hlavne dobrá športová výkonnosť zameraná na pohyb vo vysokohorskom a horolezeckom teréne, primeraná lyžiarska výspešnosť a znalosť terénu – v našom prípade teda miestopis Vysokých Tatier a dobrý zdravotný stav. Ale úplne základnou podmienkou je záujem a presvedčenie, že túto činnosť chce robiť. Proces prijímania sa začína podaním prihlášky, ktorú posúdi Rada THS-DZ a po kladnom stanovisku zaraď záujemcu do formy členstva „čakateľ“. V tejto forme absolvuje minimálne jednoročnú čakateľskú lehotu, počas ktorej sa zúčastňuje činnosťou THS-DZ s určitými obmedzeniami, je nasadený do pravidelných služieb a „sledovaný“ aj po osobnostnej a povahovej stránke. Absolvuje kondičné previerky, previerky z lyžovania a lezenia, ako aj test z „tatroznalectva“. Pokiaľ sa v tejto skúšobnej dobe osvedčí, je zaradený do špeciálnych kurzov v školiaciach strediskách, aby získal odbornú spôsobilosť a mohol byť preradený z pozície „čakateľ“ do pozície „člen – záchranár“. Poslednou podmienkou pre toto preradenie je zloženie sľubu člena horskej služby.

### Po zložení skúšok a sľubu ostáva už naveky horským záchranárom?

Získanie odbornej spôsobilosti je jedna vec a jej udržiavanie a obnovovanie vec ďalšia. Všetci členovia – záchranári, musia absolvo-



vať pravidelné preškolenia potrebné na udržanie odbornej spôsobilosti. V našej organizácii každé dva roky je povinnosť absolvovať letné a zimné preškolenie prostredníctvom školiaceho strediska Horskej služby, rovnako raz za dva roky je povinné absolvovanie preškolenia z lyžiarskej záchrany. Obidve tieto preškolenia sú viazané na držanie platného certifikátu o poskytovaní prvej pomoci, ktorý sa obnovuje každé tri roky. Okrem toho absolvujeme každoročne preškolenie na práce vo výškach, sporadicky aj školenie z leteckej záchrany a viacerí členovia aj školenia vodičov snežných skútrov a pásovej „štorkolky“.

### Na jeseň minulého roku boli v prihláškach aj mená s koncovkou -ová. Bol si prekvapený?

Záujem žien o činnosť v horskej službe nie je síce úplne bežný, ale nie celkom nový. Veď pri zrode profesionálnej horskej služby vo Vysokých Tatrách stála aj jedna žena a bola dokonca profesionálnou pracovníčkou. Aj v našej organizácii sme už jednu ženu mali, absolvovala riadne všetky predpísané školenia a stala sa členkou – záchranárkou. Navyše bola aj zdravotníckou záchranárkou, a preto bola pre nás prínosom. Potom ju však životný a pracovný osud „odvial“ na západné Slovensko, a tak sme o ňu prišli. Aj keď medzi mužmi pánovani rôzne názory na účasť žien v horskej službe, ja osobne som presvedčený, že výkonná a zodpovedná žena môže byť pri mnohých činnostiach prínosom. Keď sa koncom minulého roku objavili medzi žiadostami o prijatie dievčatá, neboli sme nijako mimoriadne

prekvapení, pretože sa jednalo o dievčatá športovo veľmi výkonné a tak sme ich príchod medzi nás uvítali. S úsmevom sme zhodne skonštatovali, že ich príchodom náš tím nielen omladne, ale aj opeknie.

### Sú ženy v tejto práci zohľadňované, majú nejaké úľavy?

Ženy absolvujú rovnaké školenia a výcviky ako muži – v tom nemajú žiadne úľavy. Ako ukázali aj naše prvé previerky so súčasnými adeptkami, viacerých mužov by po rôznych stránkach (kondičnej, technike lyžovania a pod.) pokojne predbehli. V niektorých praktických činnostiach však môžu byť v určitom smere zohľadnené - nie však pre nižšiu výkonnosť, ale skôr sa voči nim muži správajú ako „grandi“. Hlavne v prípade, ak sa jedná o fyzicky náročnú činnosť. Napríklad, ak má na svahu zväzať povedzme stokilového lyžiara päťdesiatkilová žena, radšej sa toho ujme muž, alebo pri vynášaní nejakého záchranného materiálu. Inak platia, ako v každej inej pracovnej oblasti, obmedzenia dané zákonom či inou legislatívou, ale s takými prípadmi sme sa zatiaľ nestretli.

### Vnímal niekto z tímu príchod žien negatívne?

Príchod spoľahlivých a výkonných žien nemôže byť žiadnym negatívom. Veríme, že naše adeptky budú platnou súčasťou našej organizácie, pokiaľ sa budú správať profesionálne – odborne i ľudsky. Veď spoľahlivá a zodpovedná žena je väčším prínosom, ako napr. nespoľahlivý a nezodpovedný muž. Dnes ženy lietajú do vesmíru, sú pilotkami veľkých lietadiel, riadia kamióny, tak prečo by nemohli byť platné aj v činnosti horskej služby?

Dievčatá absolvovali prvú zimnú previerku a pripravujú sa na letné skúšky. Držíme im palce na ďalšej ceste k pozícii záchranárov.

☉ M. Legutký ☒ sm

